

Kauppakamarikysely: Yli puolelle yrityksistä aiheutui vaikeuksia hallituksen liikkumisrajoitusvalmisteluista

Hallituksen suunnitelmat liikkumisrajoituksista ja niihin liittyvä poukkoileva viestintä aiheuttivat maaliskuussa laajasti huolta, epävarmuutta ja liiketoimintaa heikentäviä toimia yrityksissä. Kauppakamarien jäsenyrityksistä yli puolet (55,5 %) vastasi, että hallituksen suunnittelemat liikkumisrajoitukset haittasivat liiketoimintaa.

Kyselyyn vastanneista yrityksistä 5,5 prosenttia ennätti jopa käynnistää lomautukset tai yt-neuvottelut. Yrityksistä 17 prosenttia kertoi myynnin vähentyneen pelkästään julkisuudessa käydyn keskustelun perusteella. Liikkumisrajoituksia ei lopulta pantu toimeen, koska ne olivat perustuslain vastaiset.

Avoimista vastauksista selviää, että yritykset pitivät hallituksen viestintää jopa uhkailevana ja yritysvastaisena sekä kokivat kärsineensä ilmassa olleista spekulatioista.

”Hallituksen liikkumisrajoituspuheet otettiin yrityksissä vakavasti, koska niillä olisi ollut merkittävää vaikutusta yritysten liiketoiminnalle. Yritykset ennättivät tehdä jo toimenpiteitä sen perusteella, mitä hallitus viesti. Poukkoileva viestintä ja päätöksenteko ovat haitallisia, ja niillä on erittäin vahingollisia seurauksia yrityksille ja sitä myötä Suomen taloudelle ja työpaikoille. Tämä on hyvä muistutus siitä, että yrityksille ei ole ihan sama, miten asiat valmistellaan ja viestitään”, sanoo Keskuskauppakamarin toimitusjohtaja Juho Romakkaniemi.

Kyselyyn vastasi noin 2400 kauppakamarien jäsenyritystä useilta eri toimialoilta ympäri Suomen. Vastanneista reilu kuusi prosenttia oli yksinyrittäjiä, loput olivat työnantajayrityksiä.

Joka kymmenes yritys arvioi henkilöstön määrän vähenevän pysyvästi

Yrityksiltä kysyttiin myös, mitä muutoksia ne näkevät koronakriisin jättävän yritystoimintaan ja työnteon tapoihin. Joka kymmenes vastaaja arveli, että kriisi vaikuttaa pysyvästi henkilöstön määrän vähenemiseen. Joka kahdeksas yritys puolestaan uskoi kriisin laskevan liikevaihtoa.

”Nämä tarkoittavat työpaikkojen vähentymistä, ihmisten toimeentulon heikkenemistä, valtion verotulojen laskua. Hallituksen pitäisi tehdä kaikkensa, ettei työpaikkoja menetettäisi. Yrityksille luotaisiin päinvastoin edellytykset luoda lisää lisäätyöpaikkoja. Puoliväliriihi olisi ollut hallitukselle hyvä paikka näyttää, kuinka työllisyystoimia tehdään. Nyt vaikuttaa siltä, että odotetun yli 50 000 työllisen sijaan olisi tulossa 15 000 VM:n arvioimaa työllistä”, sanoo Romakkaniemi.

Etätöön lisääntymiseen uskoi yli 80 prosenttia vastanneista ja yli 70 prosenttia uskoi kriisin vauhdittavan digitalisaatiota. Pysyvää muutosta uskottiin tapahtuvan myös johtamistavoissa ja henkilöstön osaamisen kehittämisessä. Viidennes yrityksistä arvioi, että markkinaosuudet jaetaan toimijoiden kesken uudestaan.

Maksuvalmius heikoin pienillä yrityksillä sekä majoitus- ja ravitsemusalalla

Koronakriisi on vaikuttanut yritysten maksuvalmiuteen eli kykyyn selviytyä lyhytaikaisista veloista. Kyselyyn vastanneista yrityksistä 12,6 prosenttia ilmoitti maksuvalmiutensa olevan välttävä tai heikko. Joka viidennellä yrityksellä maksuvalmius on tyydyttävä. Reilulla kahdella kolmasosalla yrityksistä maksuvalmius on hyvä tai erinomainen. ”Länsi-Uusimaalaisiin yrityksiin maksuvalmiuteen vaikutus oli kyselyn mukaan vähäisempi kuin muulla maassa, kuten tilanne on ollut johdonmukaisesti koko pandemian aikana”, toteaa Länsi-Uudenmaan kauppakamarin toimitusjohtaja Eero Hettula.

”Koronakriisi on luonnollisesti koetellut yrityksiä. Yli 12 prosentilla maksuvalmius on välttävä tai heikko, mikä osaltaan heijastelee myös sitä, että 23 prosenttia vastaajista ilmoitti konkurssiriskin nousseen

merkittävästi koronan takia ”, sanoo Keskuskauppakamarin pääekonomisti Mauri Kotamäki. Näidenkin kysymysten osalta tilanne on Länsi-Uudellamaalla parempi kuin keskimäärin maassamme.

”Suurten yritysten tilanne näyttäisi olevan hieman parempi kuin pienten. Toimialoista esimerkiksi majoitus- ja ravitsemusala on todellisissa ongelmassa maksuvalmiudenkin suhteen”, Kotamäki sanoo.

Kauppakamarien kysely tehtiin 27.4.2021. Kyselyyn vastasi 2338 kauppakamarien jäsenyritystä. Vastauksia kertyi kaikilta toimialoilta ympäri Suomen sekä kaiken kokoisista yrityksistä. Aiemmat vastaavanlaiset kyselyt on toteutettu vuonna 2020 16.-17.3, 30.3, 20.4, 4.5, 18.5, 1.6, 23.6, 2.9, 8.10, 1.12 ja vuonna 2021 2.2 ja 16.3.